

השכינה הקדושה שבגלות אינה יכולה לשורר ולהעלות מ"ן לפניו יתברך לעורר היחוד

כאשר היתה באמנה איתו.

בגלות השכינה לא יכולה להשפיע ישירות לעם ישראל אלא השפע הולך לאומות העולם

שְׁמוֹנֵי נוֹטְרָה אֶת הַכְרָמִים, לְמַהֵךְ בְּגִלוֹתָא, לְנוֹטְרָא
לְשָׂאָר עַמּוּיִן בְּגִינְהוֹן דְּיִשְׂרָאֵל ומה שאמרה השכינה שמוני

נוטרה את הכרמים, פירושו שמו אותי ללכת בגלות לשמור על הכרמים היינו להשפיע השפע אל האומות כדי שעל ידי כן ימשך גם לעם ישראל מעט מהשפע. **כְּרָמֵי שְׁלִי**

לֹא נֹטְרָתִי ואיני יכולה לשמור את כרמי שלי ולהשפיע בהם כי כרמי שלי הם עם ישראל, **דְּהָא לֹא יְכִילְנָא לְנוֹטְרָא לְהוֹן פִּד בְּקַדְמִיתָא** ואיני יכולה לשמור ולהשפיע בהם כבתחילה. **בְּקַדְמִיתָא נְטִירְנָא כְּרָמֵי שְׁלִי,**

אור הרשב"י

יוסי, לא גלו מארץ ישראל, ולא הרב בית המקדש, עד שנמצאו כל ישראל חייבים לפני הקב"ה, וישראל לא נמצאו חייבים לפני הקב"ה עד שחטאו מנהיגיו תחלה, הה"ד עמי מאשריך מתעים ודרך אורחותיך בלעו, שכל זמן שהמנהיגים הולכים על דרך לא טוב, כל העם נמשכין אחריהם. ר' חייא אומר מהכא, ואם כל עדת ישראל ישגו, כיצד, ונעלם מעיני הקהל, מעיני הקהל כתי', שהם הראש, וכל הגוף נמשך אחרי הראש.

נמצא בבית מנוחתו. ד"א מאי כי איננו, כי אינם מיבעי ליה, אלא כי איננו הקב"ה בבית מנוחתו, כדא' איננו גדול בבית הזה ממני, כלומר איננו גדול הבית בביתו. אמר לו ר' חייא לר' יוסי, מאיזה מקום התחילה שכינה להגלות. אמר לו, מבית המקדש, וסבבה כל ארץ ישראל, לאחר כך יצאתה מארץ ישראל וישבה במדבר שלשה ימים, וזכרה בית המקדש ועיר הקדש וישראל שהן גולין בין האומות, וקראת עליהם איכה ישבה בדד העיר רבתי עם. בכו ר' חייא ור' יוסי. א"ר

וּמַנִּיחַ אֶת־נֶטְרוֹ שְׂאֵר פְּרָמִין בַּתְּחִילָה הַיּוֹמִי שׁוֹמֵרֵת עַל כְּרַמֵּי שְׁלִי וּבֵהֶם
 הִיָּה נִמְשָׁךְ הַשְּׁפַע וּמִתְמַצִּית הַשְּׁפַע הִיָּה נִמְשָׁךְ קֶצֶת לְאוֹמוֹת. הַשְּׁתָּא נְטִירָנָא
 שְׂאֵר פְּרָמִין בְּגִין פְּרָמֵי שְׁלִי דְלַחֲוֵי נְטִיר בִּינְיָיְהוּ וְעִבְשֵׁיו
 גִּרְמוּ הָעוֹוֹנוֹת שְׁאֵנִי צְרִיכָה לְשׁוֹמֵר שְׂאֵר הַכְּרַמִּים לְהַשְׁפִּיעַ בְּאוֹמוֹת בְּשִׁבְלֵי כְּרַמֵּי שְׁלִי
 שְׂמִתְמַצִּית הַשְּׁפַע יִמְשָׁךְ גַּם לָהֶם [קטו].

אֵין רִשׁוֹת לְאָדָם לְרֵאוֹת דְּבָרִים מִשְּׂמַחִים מִיּוֹם שְׁחָרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ
 רַבִּי חֵיִיא וְרַבִּי יוֹסִי הָווּ אֲזֵלֵי בְּאַזְרְחָא, כַּד מָטוּ חַד בֵּי
 חֶקֶל רַבִּי חֵיִיא וְרַבִּי יוֹסִי הָיוּ הוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ כְּשֶׁהִגִּיעוּ לְשֹׁדֵה אַחַת, חָמוּ חַד
 דְּפִטְיָרָא דְקִיטְפָא בֵּין אֲרָחָא לְסִטְרָא יְמִינָא רָאוּ עַץ אֲפֵרְסָמוֹן
 שִׁישׁ לוֹ מֵרֵאשִׁית וְרִיחַ טוֹב הָעוֹמֵד לִימִין הַדֶּרֶךְ. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, עֲטִיפָא
 דְקוֹטְרָא בְּעֵינֵינוּ שְׂכִיחַ אִמַר רַבִּי יוֹסִי לְרַבִּי חֵיִיא עֲטִיפַת עֵשֶׂן נִמְצְאָת בֵּינֵנוּ
 כְּלוֹמַר עֲלִינוּ לְכַסּוֹת אֶת עֵינֵינוּ כְּאִילוּ הֵם מְכֻסִּים בְּעֵשֶׂן שְׁלֵא לְהַנּוֹת מֵאִילָן זֶה, לֵית לָן
 רִשׁוֹ לְמַחְמֵי בְּחֻדְוֹתָא, מִיּוֹמָא דְאַתְחָרִיב בֵּי מְקַדְשָׁא
 כִּי אֵין לָנוּ רִשׁוֹת לְרֵאוֹת דְּבָרִים הַמְשַׂמְחִים וּמֵיִשְׁבִּים אֶת הַלֵּב מִיּוֹם שְׁחָרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ.

אור הרשב"י

[קטו] להביא את מאמר חז"ל שבתחילה היה העולם מציון מכלל יופי וכו' ועבשיו הוא יורד
 השפע יורד לארץ ישראל ומשם לשאר קודם לעולם ומשם לארץ ישראל.

הלימוד היומי

לע"נ מרים בת עמומה ויעחק ברוך ע"ה

לה' הארץ העליונה שהיא מלכות דאצילות, "תבל" הם עולמות אבי"ע

פֶּתַח וְאָמַר פתח רבי יוסי לפרש מה שכתוב, (תהלים כד) **לִיהוָה הָאָרֶץ**
וּמְלוֹאָהּ תִּבֵּל וַיּוֹשְׁבֵי בָהּ, פִּיּוֹן דְּאָמַר לִיהוָה
הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ, אֲמַאי תִּבֵּל וַיּוֹשְׁבֵי בָהּ וקשה, הרי אם אמר לה'
 הארץ ששם ארץ כולל כל הארצות, וכן אמר "ומלואה" כלול בזה כל מה שממלא את
 הארץ ואם כן למה צריך לומר תבל ויושבי בה, **וְכִי תִּבֵּל לְאוּ מִן אֲרָעָא**
הוּא וכי התבל אינו מהארץ. **אָלָא הֲכִי קָאָמַר לִיהוָה הָאָרֶץ**
וּמְלוֹאָהּ, דָּא אֲרָעָא קְדִישָׁא, דְּאֲקָרִי אֲרֶץ הַחַיִּים אלא כן
 אמר דוד המלך ע"ה לה' הארץ ומלואה פירושו היא המלכות דאצילות הנקראת ארץ החיים
 ארץ העליונה. **תִּבֵּל וַיּוֹשְׁבֵי בָהּ, דָּא שְׂאָר אֲרָעָאן**, אלו הם שאר
 הארצות היינו עולמות ביי"ע שהם חיילות המלכות והיא המנהיגה אותם **כְּמָה דְּאֵת**
אָמַר כמו שכתוב (תהלים ט) **וְהוּא יִשְׁפֹּט תִּבֵּל בְּצֶדֶק** והוא ישפוט תבל
 בצדק ינהיג את תבל הם עולמות ביי"ע ואת בצדק היא המלכות הנקראת צדק, **דְּתִּבֵּל**
בְּצֶדֶק תִּלְיָא, וְכֹלָא חֵד מְלָה כי התבל שהם עולמות ביי"ע הם מונהגים
 על ידי המלכות והכל הוא לה' בחינת ז"א כי המלכות מקבלת ממנו ומשפיעה להם נמצא
 שהכל ענין אחד.

המלכות נקראת ארץ החיים כי היא מיוסדת על שבעה ימים

רְבִי חִיָּיא אָמַר, לִיהוָה הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ. הָאָרֶץ תִּינַח,
וּמְלוֹאָהּ מַאי הִיא עדין צריך ביאור שהרי כתוב לה' הארץ 'ומלואה'

תבל ויושבי בה' פירשת שהארץ היא המלכות דאצילות אבל מהו שכתוב ומלואה ומי הוא הממלא אותה. **אָלָא אֵלֵין נְשַׁמְתִּין דְּצַדִּיקָיָא** אלא הם נשמות הצדיקים הממלאים אותה כשעולים אליה בסוד מ"ן. **תַּבֵּל וְיוֹשְׁבֵי בְהָ,** **תַּבֵּל:** דָּא אַרְעָא דְלִתְתָּא ומה שכתוב תבל זו הארץ התחתונה דהיינו עולמות ב"ע. **וְיוֹשְׁבֵי בְהָ: אֵלֵין אֵינוֹן בְּנֵי נְשָׂא** והיושבים בה הם בני האדם יושבי הארץ. **אָמַר רַבִּי יוֹסִי, אִי הֲכִי** אם כך הוא שהארץ היא המלכות דאצילות **בְּמַאי אוֹקִימָנָא כִּי הוּא עַל יַמִּים יְסָדָהּ וְעַל נְהָרוֹת יְכוֹנְנָהּ** במה נעמיד לפרש מה שכתוב כי הוא על ימים יסדה וכו' וכי המלכות היא על ימים ונהרות. **אָמַר לֵיהּ וְדַאי הֲכִי הוּא** אמר לו רבי חייא ודאי כך הוא, **דְּהָהִיא אַרְיָן חַחִיִּים עַל יַמִּים יְסָדָהּ** שהמלכות הנקראת ארץ החיים כי היא מיוסדת על שבעה ימים שהם היכלות דז"א דבריאה שהם סוד שבעה ימים **וְעַל נְהָרוֹת יְכוֹנְנָהּ** כי נהרות הם סוד היכלות דנוק' דבריאה שכונן את המלכות עליהם, **דְּכֻלְהוּ נַפְקִי מֵהָהוּא נְהָר עֲלָאָה דְנַגִּיד וְנַפְיָק מֵעֲדָן,** וכולם יצאו מאותו הנהר העליון הוא יסוד דז"א שנמשך ויוצא מעדן היינו מהתפארת שמעליו **וְיָבְהוּ אֶתְתַּקְנַת לְאֶתְעֵטְרָא בְּמִלְפָּא קַדִּישָׁא, וְלְמִיזָן עֲלִמִין** ומאותו השפע שהיא מקבלת משם היא נתקנת כדי להתעטר בקישוטיה לצורך היחוד עם ז"א ולקבל השפע לזון בו את העולמות. (ובגין קָרָה).